

KANIT YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD.ŞTİ.

Adres : Meşrutiyet Cad. No:29/17 06420 Y.Şehir / ANKARA **Y.M.M.** : Sakıp ŞEKER
Vergi Dairesi : Çankaya V.D. **Bağlı Olduğu Oda** : Ankara YMM Odası (861)
Vergi Kimlik No: 4960020316 **Sicil No** : 06102016
Tel : (312) 417 05 96-418 68 29-418 68 43 **Mühür No** : 898
Fax : (312) 417 66 73 **E-mail** : kanitymm@kanitymm.com.tr

SİRKÜLER NO : 2007/23

Ankara, 11.12.2007

FİRMA YÖNETİCİLERİ VE MUHASEBE BİRİMLERİNİN DİKKATİNE!

ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ UYGULAMASI İLE İLGİLİ TEBLİĞ YAYIMLANDI.

4 Aralık 2007 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 265 no'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde, 2008 yılında uygulamaya girecek olan Asgari Geçim İndirimi (AGİ) konusunda açıklamalara yer verilmiştir.

1- Asgari Geçim İndiriminden Kimler Faydalanacaktır.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 32.maddesinde belirtildiği üzere, asgari geçim indiriminden ücret geliri elde edenler yararlanacaktır. Ücretin tanımı anılan Kanunun 61.maddesinde belirtildiği üzere, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışan kişilere hizmetleri karşılığı verilen para ve ayınlar (eşya) ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Buna göre bir işyerine bağlı olarak çalışan veya memur statüsündeki kişiler, şirketlerin yönetim ve denetim kurul başkan ve üyeleri ile limited şirketlerde şirket müdürlerine ödenen huzur hakları ücret kapsamında değerlendirilecektir.

2- Kimler Yararlanamayacaktır.

Asgari geçim indiriminden aşağıdaki ücret geliri elde edenler yararlanamayacaktır.

- Dar mükellefiyet kapsamında ücret geliri elde edenler.
- Ücretleri "diğer ücret" kapsamında olan;
 - Basit usule tabi ticaret erbabı yanında çalışanlar,
 - Özel hizmetlerde çalışan şöförler,
 - Özel inşaat sahiplerinin ücretle çalıştırdığı inşaat işçileri,
 - Gayrimenkul sermaye iradı sahipleri yanında çalışanlar,

Diğer ücret kapsamında sayılanların yıllık safi ücretleri asgari ücretin yıllık brüt tutarının %25'i olarak kabul edilmiştir. (GVK, Mad:63) (Kanunda "diğer ücret" kapsamındakiler için asgari geçim indirimi uygulanmayacağı belirtilmediği halde Tebliğde söz konusu ücret erbabının yararlandırılmaması tartışma yaratabilecektir.)

- Serbest Bölgeler Kanunu, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ve Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu gibi özel kanunlar kapsamında olup ücret geliri gelir vergisinden istisna edilenler,
- Emekli olup, herhangi bir işyerinde çalışmayanlar,
- Ticari, zirai ve mesleki kazanç sahipleri ile menkul ve gayrimenkul sermaye iradı elde edenler,

Öte yandan Tebliğde 5084 sayılı Kanun kapsamındaki illerde vergi indiriminden yararlanan işverenlerin yanında çalışanların durumu hakkında açıklamaya yer verilmemiştir. Başkaca bir düzenleme yapılmadığı takdirde söz konusu ücret erbabının ücretinden kesilen vergiyle sınırlı ilave bir ödeme yapılması uygun olacaktır.

Sakatlık indiriminden yararlananlar da sakatlık indirimi yapıldıktan sonra ödenmesi gereken bir vergi kalıyorsa, AGİ tutarına isabet eden vergi farkı bu vergiyle kıyaslanacaktır. Asgari geçim indiriminin uygulanması suretiyle ücretliye ödenecek tutar indirim öncesi hesaplanan vergiden fazla olamayacaktır. Diğer bir ifade ile AGİ yöntemi vergi iadesine neden olmayacaktır. Çeşitli vergi istisnası veya indirimi nedeniyle kendisinden gelir vergisi alınmayanların AGİ nedeniyle gelirlerinde bir artış olmayacaktır. Artıştan sadece ücretinden vergi kesintisi yapılanlar yararlanacaktır. Örneğin, konut kapıcılarının ücretleri gelir vergisinden istisna edildiği için, konut kapıcıları yönünden AGİ uygulanmayacaktır.

3- Asgari Geçim İndiriminin Hesabı

Asgari geçim indirimi, ücretlinin ücreti üzerinden hesaplanan gelir vergisinden, asgari ücretin yarısına tekabül eden kısmına isabet eden verginin toplam ücret üzerinden hesaplanan vergiden düşülmesi suretiyle hesaplanacaktır. İndirim tutarı, kazançtan değil vergiden hareket edilerek kişinin medeni durumu da dikkate alınarak hesaplanacaktır. Buna göre, asgari geçim indirimi, asgari ücretin brüt yıllık tutarına,

- Ücretlinin kendisi için %50'si,
- Ücret geliri olmayan eşi için %10'u,
- İlk iki çocuk için (%7,5 x 2) %15'i,
- Diğer çocuklardan her biri için %5'i,

olmak üzere, ücretlinin şahsi ve medeni durumu dikkate alınarak hesaplanan indirim oranlarının uygulanması suretiyle bulunacak tutarın %15 oranı ile çarpılması suretiyle bulunacak indirim tutarının 1/12'si aylık olarak hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilmesi suretiyle hesaplanacaktır.

Asgari ücret olarak 2008 yılı için tespit edilecek ücret kabul edilecektir. 2007 yılında halen uygulanmakta olan asgari ücret aylık 585 YTL, yıllık (585x12=) 7.020 YTL olduğu dikkate alınarak hesaplama aşağıdaki gibi yapılacaktır.

Bekar bir ücretli için hesaplanacak asgari geçim indirimi tutarı aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

$$\begin{aligned} \text{A.G.İ.Yıllık Tutarı} &= \text{Asgari Ücretin Yıllık Brüt Tutarı} \times \text{A.G.İ. Oranı} \times \%15 \\ \text{A.G.İ. Yıllık Tutarı} &= 7.020 \times \%50 \times \%15 \\ &= 526,5 \text{ YTL} \end{aligned}$$

Aylık Asgari Geçim İndirimi ise $526,5/12 = 43,87$ YTL'dir.

4- Kimin Geliri Ne Kadar Artacak ?

Aşağıdaki tabloda bekar, eşi çalışan ve çalışmayan ücretlilerin asgari geçim indiriminden kaynaklanacak ücret artışları gösterilmiştir.

Asgari Geçim İndirimi Vergi Farkı Tablosu

(Asgari Ücretin Aylık 585 YTL Olduğunun Kabulü Halinde)

		Oran	Aylık Vergi Farkı	Yıllık Vergi Farkı
1-	Bekar	50%	43,88	526,50
2-	Eşi Çalışmayan Çocuksuz	60%	52,65	631,80
	Eşi Çalışmayan 1 Çocuklu	67,5%	59,23	710,78
	Eşi Çalışmayan 2 Çocuklu	75%	65,81	789,75
	Eşi Çalışmayan 3 Çocuklu	80%	70,20	842,40
	Eşi Çalışmayan 4 Çocuklu	85%	74,59	895,05
	Eşi Çalışmayan 5 Çocuklu	90%	78,98	947,70
3-	Eşi Çalışan Çocuksuz	50%	43,88	526,50
	Eşi Çalışan 1 Çocuklu	57,5%	50,46	605,48
	Eşi Çalışan 2 Çocuklu	65%	57,04	684,45
	Eşi Çalışan 3 Çocuklu	70%	61,43	737,10
	Eşi Çalışan 4 Çocuklu	75%	65,81	789,75
	Eşi Çalışan 5 Çocuklu	80%	70,20	842,40
4-	Her ikisi de Ücretli Eş (Çocuksuz) (50+50)	100%	87,75	1053,00

5- Eşin Çalışmaması ve Herhangi Bir Geliri Olmaması Ne Anlama Gelmektedir?

Kanunda ücretlinin eşi çalışmıyor ve herhangi bir geliri yoksa indirim oranına %10 ilave yapılması gerektiği belirtilmektedir. Tebliğde ise sadece ücret geliri olanların bu haktan yararlandırılmayacağı, eşin başka faaliyetlerden gelirinin olması halinde ücret geliri dışındaki gelirlerinin dikkate alınmayacağı belirtilmiştir. Buna göre eşin kira geliri elde etmesi veya serbest meslek erbabı olması ücretlinin asgari geçim indirimi oranının hesabında olumsuz

durum olarak değerlendirilmeyecek, yani ücretli olarak çalışan eş %10 ilave eş indiriminden yararlanacaktır. Eşlerin her ikisi de ücretli ise her eş ayrı ayrı %50 indirimden yararlanacak, her biri ayrıca ilave eş indiriminden yararlandırılmayacaktır.

6- Çocukların Durumu

Çocuk tabirinden, ücretli ile birlikte oturan veya ücretli tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan ücretli ile birlikte oturanlar dahil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocuklar anlaşılacaktır. 25 yaşın üzerinde olup ücretli ile birlikte oturanlar öğrenci dahi olsalar çocuk indiriminden yararlandırılmayacaktır. Çocukların kız veya erkek olmasının önemi yoktur.

Eşlerden her ikisi de ücretli ise çocuklar sosyal güvenlik yönünden bağlı oldukları anne veya babanın indirim oranının hesabında dikkate alınacaktır. Diğer bir ifade ile çocuk indirimi eşlerden birisi için uygulanacaktır.

7- Kısmi Çalışma Halinde Uygulama

Asgari geçim indirimi aylık veya ücret geliri için yıllık beyanname verilmesi halinde yıllık olarak hesaplanacaktır. Ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınacaktır. Birden fazla işyerinden ücret alanlarda sadece bir işyerinde indirim uygulanacaktır. Birden fazla işyerinden ücret aldığı için yıllık beyanname verenler yıllık beyannamede indirim uygulamayacaktır.

8- Net Ücret Esasına Göre Ücret Sözleşmesi Bulunanların Durumu

265 no'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde net ücret üzerinden sözleşme imzalayan ücretlilerin Asgari Geçim İndiriminden kaynaklanan vergi indirim farkının ücretliye ödendiğinin tevsik edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Buna göre işverenlerin ücret sözleşmesinin net ücret üzerinden yapıldığını gerekçe göstererek 2008 yılında AGİ'nden kaynaklanan farkın ücretliye yansıtılmama imkanı yoktur. Söz konusu farkın ücretliye mutlaka intikal ettirilmesi gerekmektedir.

9- Asgari Geçim İndirimi Vergi Farkının Ücretliye Ödenmemesi Vergi Cezasını Gerektirmektedir.

İşverenler tarafından hizmet erbabının ücretinden kesilen gelir vergisinden mahsup edilen asgari geçim indirimi tutarının, o aya ait ücretle birlikte hizmet erbabına nakden ödenmesi gerekmektedir. Aksi takdirde, nakden ödenmeyen asgari geçim indirimi işverenler tarafından **haksız vergi mahsubu** niteliğinde kabul edilerek haklarında vergi ziyası cezası (1 kat vergi cezası) uygulanacak ve ayrıca gecikme faizi hesaplanacaktır.

10- Asgari Geçim İndirimi Tutarı Muhtasar Beynamede Gösterilecektir.

Ocak 2008 ayına ait verilecek muhtasar beyannamelerde asgari geçim indirimi satırı açılacak ve beynamede işverenin uyguladığı asgari geçim indiriminden kaynaklanan vergi farkı gösterilecektir. Bu nedenle beynamede indirim olarak gösterilen tutarın beyannamenin verildiği tarihe kadar ödenmiş olması gerekmektedir.

11- Aile Durum Bildirimi Alınması ve AGİ'ne Ait Bordro

İşverenlerin Ocak 2008 ayından itibaren çalışanlardan örneği 265 no'lu Tebliğin 1 no'lu Ekinde yer alan "Aile Durumu Bildirimi"ni almaları ve personel dosyasında saklamaları gerekmektedir. (EK.1)

İşverenler Tebliğin 2 no'lu Ekinde yer alan "Asgari Geçim İndirimine Ait Bordro"yu yıllık olarak hazırlamaları ve her bir personelin aylık yararlanacağı asgari geçim indirimi tutarını bu bordro üzerinde göstermeleri istenmektedir. Bu bordroda işe giren ve işten ayrılan personelin gösterilmesi gerekmektedir. Söz konusu bordro istendiği takdirde inceleme elemanlarına veya vergi dairesine ibraz edilecektir. (EK.2)

12- Muhasebe Kayıtlarının Durumu

AGİ'nden kaynaklanan vergi farkının ücret erbabına ödenmesi zorunlu olduğu için muhasebe kayıtlarında AGİ vergi farkının özel bir hesapta izlenmesinde fayda bulunmaktadır. Bize göre ücret bordrosunun kaydı aşağıdaki gibi yapılmalıdır.

31.01.2008	
770-GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	xxxx
Veya	
720-DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ	xxxx
335-PERSONELE BORÇLAR	xxxx
01-ÖDENECEK ÜCRETLER	xx
02-ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ FARKLARI	xx
360-ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	xxxx
361-ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	xxxx
(Ocak ayı Ücret Tahakkuku)	
/	

Muhtasar beyannamede ödenecek vergi tutarı 360 no'lu hesap tutarı ile 335.02 no'lu hesap tutarı toplamı gösterilecek, daha sonra AGİ satırında 335.02 no'lu hesap tutarı mahsup edilecektir. Mahsup edilen bu tutar. personele ücret ödemesi sırasında kapatılmalıdır. Ücret ödenmemesi halinde AGİ farkı muhasebe kayıtlarında görünmelidir.

Bize göre kısmi ücret ödemelerinde ilk önce asgari geçim indirimi ücret farkı hesabı kapatılmalıdır. Aksi takdirde ödeme yapılmadığı için işveren hakkında vergi ziyai cezası kesilmesi gerekecektir. Tebliğde kısmi ödeme konusunda açıklama yapılmamıştır.

Saygılarımızla.

**KANIT YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK LTD.ŞTİ.**

[EK.1- Aile Durum Bildirimi](#)

[EK.2- Asgari Geçim İndirimine Ait Bordro](#)